

Pārskatīts un apstiprināts
LMKA pilnsapulcē 07.03.2021,

LMKA valdes priekšsēdētājs R.Jansons

LMKA ciltsdarba nolikums

Mērķis – Apvienot Latvijas medniekus, šķirnes medību suņu audzētājus, lai izkoptu, popularizētu un attīstītu šķirnes medību suņu audzēšanu Latvijā.

Uzdevumi :

- Attīstīt zinātniski pamatotu šķirnes medību suņu ciltsdarbu;
- Celt šķirnes medību suņu prestižu;
- Veidot veselīgu mednieku interesi, piedaloties šķirnes medību suņu izstādēs, medību suņu, medību instinktu un prasmju pārbaudēs;
- Uzturēt Latvijas šķirnes medību suņu ciltsgrāmatu, balstoties uz starptautiski pieņemtiem šķirnes medību suņu standartiem.

Prasības ciltsdarbā izmantojamiem dzīvniekiem

1.1. Ciltsdarbā var izmantot tikai veselus, standarta prasībām atbilstošus suņus, kuru ciltsraksti ir reģistrēti LMKA (Latvijas mednieku kinoloģiskās apvienības) ciltsgrāmatā, kuriem izsniegs LMKA šķirnes medību suņa pamatkuments (suņa pase), ir apzīmēti un reģistrēti atbilstoši normatīvajos aktos par mājas (istabas) dzīvnieku reģistrācijas kārtību noteiktajām prasībām un reģistrēti LDC(lauksaimniecības datu centrā)

- Ciltsdarbā aizliegts izmantot dzīvniekus ar iedzimtiem defektiem, uzvedības anomālijām, iedzimts aklums, kurlums, defekti zobu formulā, žokļa anomālijas, kriptorhisms, nestandarda krāsa, dzīvnieka skeleta anomālijas – deformācijas u.c., kā arī slimī ar smagas pakāpes locītavu displāziju, iedzimtām acu slimībām, epilepsiju.

LMKA medību šķirnes nolikumā atļautspārošanai izmantot :

- suņus, kuri medību suņu izstādē ieguvuši eksterjera vērtējumu ne zemāku kā „Joti labi” un atestēti vismaz ar 3. pakāpes diplomu pamata medību instinktu un prasmju pārbaudēs. Jaunākajā grupā, no 10. mēn. līdz 18. mēn. vecumam augstākais vērtējums ir „Joti labi”. Vecākā grupa no 18. mēn. līdz 10 gadiem augstākais eksterjera vērtējums ir „teicami”. Lecināt atļauts no 18 mēnešu vecuma līdz 10 gadu vecumam.

-kuces, kas šķirnes medību suņu izstādē ieguvušas eksterjera vērtējumu sākot no „Joti labi” un atestētas vismaz ar 3. pakāpes diplomu pamata medību instinktu un prasmju

pārbaudēs. Kuces atļauts lecināt no 18.mēn. līdz 10 gadu vecumam. Pēc rezultatīvas pārošanas, nākamā pārošana nav atļauta ātrāk kā pēc 10 mēnešiem, respektīvi kucei atļauts viens metiens gadā.

- Ar LMKĀ valdes lēmumu pieļaujami argumentēti mērķtiecīgi izņēmumi ciltsdarbā attiecībā uz šā nolikuma 1.pantu. Tas ir ciltsdarbā izmantot ārvalstīs vai citos LR klubos reģistrētus medību šķirnes suņus, kuru pārošanas rezultātā uzlabotu gan eksterjera, gan darba kvalitātes un nervu sistēmas uzlabošanu. Lai to darītu, jāievēro sekojoša kārtība :

- Kuces īpašniekiem jāsaņem LMKĀ ciltsdarba vadītāja norīkojums;
 - Suņa ciltsrakstu norakstam jābūt apstiprinātam ar kinoloģiskās organizācijas zīmogu, kur suns reģistrēts, kā arī ar kinologa parakstu.
- Kuces vecumā līdz 3 gadiem pirmo reizi drīkst pārot arī tad, ja pamatamedību suņu, medību instinktu un prasmju pārbaudēsnav, ar LMKĀ valdes lēmumu kas ir argumentēti un mērķtiecīgi izņēmumi ciltsdarbā attiecībā uz šā nolikuma 1.punktu.
 - Suņus un kuces ar 1. un 2.pakāpes diplomu pamatamedību suņu, medību instinktu un prasmju pārbaudēs var izmantot arī ar eksterjera vērtējumu „labi” ar ikreizēju LMKĀ valdes rakstisku atļauju.

1.2. Par vaislas dzīvnieku uzskatāms suns vai kuce, kas uz pārošanas brīdi atbilst LMKĀ ciltsdarba nolikuma izvirzītajām prasībām par eksterjeru, uzvedību, darbaspēju un veselības pārbaudēm.

1.3. Prasības pārošanas atļaujas saņemšanai un pārošanai

Pārošanas atļauju medību šķirnes suņa īpašnieks saņem LMKĀ biedrībā pirms pārošanas. Pārošanas atļauju ciltsdarba vadītājs reģistrē uzskaites grāmatā. Šķirnes medību suņu pārošanas fakts jāapstiprina, par to sastādot attiecīgu LMKĀ parauga aktu, kas attiecināms uz abu suņu (kuces un suņa) īpašnieku parakstiem.

Pārošanas aktu, ar vaislas suņa un kuces īpašnieku parakstiem, kuces īpašnieks pēc pārošanas viena mēneša laikā nodod LMKĀ biedrībā, reģistrēšanai ciltsgrāmatā.

Vaislas kuces īpašiekam ir tiesības izvēlēties vaislas suni pašam, to saskaņojot ar ciltsdarba vadītāju. Kuces īpašieka pienākums ir izvēlēties tādu suni, kurš atbilst LMKĀ ciltsdarba reglamentam un ciilsdarba nolikuma izvirzītajām prasībām.

Lai veiktu tuvradniecisku pārojumu (tēvs – meita, dēls – māte, māsa – brālis, pusmāsa – pusbrālis) kuces īpašiekam ir jāmotivē sava izvēle un rakstiski jāgriežas pie ciltsdarba vadītāja,kurš saskaņojot savu darbību ar LMKĀ valdi ,atbild uz iesniegumu. Praksē pielietot nav ieteicams.

Pārējos nestandarta gadījumus par šķirnes medību suņu pārošanu,kuri nav atrunāti ciltsdarba nolikumā, LMKĀ ciltsdarba vadītājs izlemj tikai ar LMKĀ valdes rakstisku atļauju.

Vienas meklēšanās laikā kuci drīkst pārot tikai ar vienas vaislas suni. Ja kuce sapārojusies ar citas šķirnes vai bezšķirnes suni, kucēni netiek reģistrēti un ciltsraksti netiek izsniegti.

Ja ir notikusi neplānota kuces sapārošanās pie audzētāja, kurš tur vairākus vīriešu kārtas suņus, kucēniem ir jāveic DNS tests, lai noteiku kucēnu tēvu. Tad cilsrakstus izsniedz pamatojoties uz DNS testa rezultātiem.

Sastādot pārošanas aktu, tiek veikts ieraksts par norēķināšanās veidu ar suņa īpašnieku.

1.4. Metiena kontrole un reģistrācija

- Audzētāja īpašiekam pienākums triju dienu laikā par metienu piedzimšanu paziņot ciltsdarba vadītājam. Ciltsdarba vadītājs apskata metienu vai vienojas ar ekspertu par metieni apskates veikšanu tā audzēšanas vietā. Audzētāja pienākums ir nodrošināt apskates iespēju.
- Pamatota konflikta gadījumā, audzētājs ir tiesīgs pieprasīt neatkarīgas metieni apskates komisijas izveidošanu, kuru nozīmē LMKA valde.
- Metiena apskate ir būtisks elements kontrolētai medību šķirnes suņu audzēšanai LMKA.
- Apskatot metienu, veic ierakstu lecināšanas aktā, kurā atzīmē visus būtiskos datus par metienu. Apskates aktu paraksta LMKA speciālists, kurš apskata metienu un kuces īpašnieks.
- Ja metienā rodas aizdomas par ģenētiskiem defektiem vai citām neatbilstībām, kinologa pienākums ir pieaicināt veterināro speciālistu.
- Metiena apskate pirmo reizi veicama 5 dienu laikā pēc kucēnu piedzimšanas. Ja apskates laikā tiek konstatēti kucēni ar iedzimtiem fiziskiem defektiem, kas nav savienojami ar pilnvērtīgu dzīvi, tad tie ir humāni eitanazējami .
- Otrā kucēnu apskate veicama ne ātrāk kā pēc tam, kad kucēni sasniegusi **45** dienu vecumu. Šķirnes medību suņa kucēnu apskati ir tiesības veikt tikai LMKA atestētiem kinologu ekspertiem un ciltsdarba vadītājam. Pamatojoties uz kucēnu apskates protokolu un LMKA Šķirnes medību suņu ciltsgrāmatu – uzskaites kartījām, kucēnam izsniedz Pagaidu ciltsrakstus, kas ir derīgi līdz brīdim, kad kucēns kļūst gadu vecs. Pagaidu ciltsraksti pret šķirnes medību suņu pamatdokumentu – medību suņu pasi.
- Ja metienā konstatēts kaut vai viens jauktenis, tad kucēni tiek reģistrēti tikai pamatojoties uz DNS testiem, jaukteni netiek reģistrēti.
- Kucēniem uz otro apskati obligāti jābūt mikročipētiem un čipa numuriem jābūt ierakstītiem apskates protokolā atbilstoši katram kucēnam.
- Ja metienā konstatēts vaislas brāķis, to ieraksta apskates protokolā kuces īpašnieka klātbūtnē un izsniedzot pagaidu ciltsrakstus, jāveic atzīme – ciltsdarbam nederīgs.

1.5. Prasības dzīvnieka īpašiekam – turētājam

- Vaislas suņa vai kuces īpašnieks ir fiziska persona, kura iegādājusies dzīvnieku likumīgā ceļā un to var pierādīt dokumentāli.

- Par audzētāju var būt LR iedzīvotājs vai LR reģistrēta juridiska persona vai dzīvnieku audzētava,kā arī citu valstu pilsoņi un juridiskas personas,kuras iegādājušās LMKA šķirnes medību suņus vai šķirnes medību suņu kucēnus un darbojas atbilstoši LMKAciltsdarba nolikumam,metiena apskati obligāti veic LMKA speciālisti.LMKA šķirnes medību suņu īpašnieki,kuri dzīvo ārpus Latvijas Republikas robežām piedalās ar saviem šķirnes medību suņiem LMKA rīkotajās šķirnes medību suņu izstādēs.
- Medību šķirnes suņa īpašiekam ir stingri jāievēro LMKA izvirzītās medību šķirnes suņu prasības, lai varētu piedalīties ciltsdarbā.
- Cilts materiāla turētājiem ir pienākums cīnīties pret iedzimtiem defektiem un iedzimtām slimībām :
- Apzinot šķirnei raksturīgos defektus, saslimšanas, izplatot saviem biedriem brīvi pieejamu informāciju par tiem. Nosaka obligātās veselības pārbaudes ciltsdarbā izmantojamiem dzīvniekiem saskaņā ar LMKA prasībām, liedzot izmantot ciltsdarbā attiecīgos dzīvniekus, kuri neatbilst izvirzītajām prasībām.
- Ja audzētāji neievēro LMKA izvirzītās prasības vai tās ignorē, tad par attiecīgu personību sodīšanu vai izslēgšanu no LMKA rindām lemj LMKA valde.
- Suņa izcelšanās dati – par vecākiem četrās paaudzēs.
- Izstāžu, medību suņu, medību instinktu un prasmju pārbaudēs.
- Ziņas par pārdošanu, dzimušajiem kucēniem un klases pēcnācējiem.
- Ziņas par īpašnieku (-iem).
- LMKA atzīst visus Latvijas likumdošanas kārtībā reģistrēto kinoloģisko organizāciju – juridisko personu izdotos šķirnes medību suņu ciltsrakstus, kā arī ārzemju mednieku kinoloģisko organizāciju ciltsrakstus. Pārējo ārzemju (nemednieku) kinoloģisko organizāciju izdotie šķirnes medību suņu ciltsraksti var tikt atzīti ar atsevišķu LMKA lēmumu. LMKA šķirnes medību suņu izstādēs tiek vērtēti (atzīti) tikai tie Latvijas teritorijā iegūtie vērtējumimedību suņu, medību instinktu un prasmju pārbaudēs, ko apstiprinājuši LMKA atestēti eksperti kinologi. LMKA izstādēs tiek atdzīti arī ārzemēs sacensībās iegūti medību suņu, medību instinktu un prasmju pārbaudēs diplomi.
- Medību suņu, medību instinktu un prasmju pārbaudēs diplomi tiek vērtēti šķirnes medību suņiem, kas ievesti no ārzemēm jau kā pieauguši suņi un bijušajā mītnes zemē saņēmuši medību suņu, medību instinktu un prasmju pārbaudēs diplomus.
- Attīstīt zinātniski pamatotu šķirnes medību suņu ciltsdarbu.
- Celot šķirnes medību suņu prestižu.
- Veidot veselīgu mednieku interesi,piedaloties šķirnes medību suņu izstādēs,darba pārbaudēs un sacensībās.
- Uzturēt Latvijas šķirnes medību suņu ciltsgrāmatu,balstoties uz starptautiski pieņemtiem šķirnes medību suņu standartiem.
- Ievērot un pildīt dzīvnieku turēšanas labturībasprāšības,kuras paredzētas MK.noteikumos.

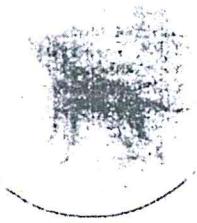
1.6. Ciltsgrāmata

- Ciltsgrāmata ir būtiska medību šķirnes suņu izzināšanas sastāvdaļa, kuras uzdevums ir apkopot precīzu un visaptverošu informāciju par tajā reģistrētajiem medību šķirnes suņiem.
- Ciltsgrāmata ir LMKA īpašums.
- Ciltsgrāmatas vadītājs ir pieredzējis LMKA kinologs, ko apstiprina LMKA valde.

- Ciltsgrāmatu veido sējumi ar metienu kartiņām, kuras sarindotas pēc metienu piedzīšanas datuma, katrai šķirnei atbilst savs sējums. Dokumentu iesniegšanas un izsniegšanas kārtību nosaka nolikums par ciltsgrāmatas organizāciju.
- Ciltsgrāmatā ieraksta tikai tos suņus, kuru izceļsmi četrās paaudzēs var pierādīt.
- Par pamatu ierakstam ciltsgrāmatā kalpo metiena kartiņa, kuru ar savu parakstu apstiprina metiena audzētājs un ciltsdarba vadītājs.
- Minimālā nepieciešamā informācija :
 - Šķirnes nosaukums
 - Audzētāja vārds, uzvārds, telefona nr., e-pasts, adrese
 - Kucēna dzimšanas datums
 - Vecāku izceļsmē ciltsgrāmatas numurs
 - Kucēnu dzimums, ciltsgrāmatas numurs, krāsa
 - Identifikācijas numurs.
- Ciltsgrāmatā jāpiesaka viss metiens, nav pieļaujama atsevišķu kucēnu reģistrācija.
- Ciltsgrāmatā jāregīstrē visi kucēni, kas ir dzīvi uz pēdējās atlases brīdi. Kucēni – vaislas brāķis, kuriem ir defekti, kas ir savienojami ar dzīves kvalitāti (nepareizs sakodiens, lūzums astē, nestandarta krāsa u.c.) saņem ciltsrakstus ar atzīmi „ciltsdarbam nederīgs”.

1.7. Šķirnes medību suņu audzētavas.

Pamatojoties uz MK noteikumiem Nr. 10 LMKA pilnsapulce nolemj uzdot LMKA ciltsdarba vadītājam izveidot un LMKA valdes sēdē apstiprināt līdz 08. 07. 2020. Šķirnes medību suņu audzētavas LMKA. Šķirnes medību suņu audzētavu īpašniekiem jāievēro LMKA ciltsdarba nolikumā noteiktās prasības par šķirnes medību suņu audzēšanu un pavairošanu. Audzētavā ir vismaz divas šķirnes medību suņu kuces. Šķirnes medību suņu audzētavā gada laikā iegūst minimāli vienu kucēnu metienu. LMKA valdes apstiprināto suņu audzētavu darbību kontrolē LMKA ciltsdarba vadītājs un LMKA eksperti-kinologi. Šķirnes medību suņu audzētavas statusu ir tiesīga anulēt LMKA valde.

NORĪKOJUMS

Saskaņā ar 20__ gada cilts darbu plānu _____ Šķīmes kuce

_____ pases Nr. _____ piederoša _____

Tiek nosūtīta pārošanai ar _____ Šķīmes suni _____ pases Nr. _____

Piederošu _____ pēc adreses _____

LMKA ciltsdarba vadītājs _____

LECINĀŠANAS AKTS

Sastādīts par to, ka 20__ gada _____ Šķīmes kuce

_____ pases Nr. _____ piederoša _____ tika pārota ar

_____ Šķīmes suni _____ pases Nr. _____ piederošu

Norēķināšanās veids ar suņa īpašnieku: _____

Suņa īpašnieks _____

Adrese: _____

Kuces īpašnieks: _____

Adrese: _____

Lecināšana reģistrēta _____ 20__ g. _____

Z.V.

Kinologs: _____

TĒVS / SIRE		Tituli un vārds / titel & Name		Vārds	
Tituli un vārds / Titel & Name				Reg. Nr.	
Reģ.Nr/Reg.Nr		Reģ.Nr/ Reg.Nr		Eksterjers	
Kāsa/ Color		Kāsa/ Color		Iauku dipl.	
Eksterjers		Eksterjers		Ipašnieks	
Show's Estimation		Show's Estimation		Vārds	
Dzimšanas dati		Lauku dipl.		Reģ. Nr.	
Date of birth		Work's Degree		Eksterjers	
Krāsa/color		Ipašnieks/ Owner		Iauku dipl.	
Eksterjers		Ipašnieks		Ipašnieks	
Show's Estimation		Vārds		Vārds	
Lauku dipl.		Reģ. Nr.		Reģ. Nr.	
Work's Degree		Eksterjers		Iauku dipl.	
Ipašnieks		Ipašnieks		Ipašnieks	
Owner		Ipašnieks/ Owner		Ipašnieks	
MĀTE / DAM		Tituli un vārds / titel & Name		Vārds	
Tituli un vārds / Titel & Name				Reg. Nr.	
Reģ.Nr/Reg.Nr		Reģ. Nr/ Reg. Nr		Eksterjers	
Kāsa/ Color		Kāsa/ Color		Iauku dipl.	
Eksterjers		Eksterjers		Ipašnieks	
Show's Estimation		Show's Estimation		Vārds	
Lauku dipl.		Lauku dipl.		Reģ. Nr.	
Work's Degree		Work's Degree		Eksterjers	
Ipašnieks/ Owner		Ipašnieks		Iauku dipl.	
Krāsa/color		Ipašnieks		Ipašnieks	
Eksterjers		Vārds		Vārds	
Show's Estimation		Reģ. Nr.		Reģ. Nr.	
Lauku dipl.		Eksterjers		Iauku dipl.	
Work's Degree		Ipašnieks		Ipašnieks	
Ipašnieks		Ipašnieks		Iauku dipl.	
Owner		Ipašnieks/ Owner		Ipašnieks	

KUCĒNU APSKATES AKTS

20 _____.gada _____ kinologs _____

apskatīja no _____ šķirnes suņa _____ pases Nr. _____

īpašnieks _____ un _____ šķirnes

kuces _____ pases Nr. _____ īpašnieks _____

20 _____.gada _____ dzimušos _____ kucēnus un tie atbilst
_____ šķirnes pazīmēm.

Kucēna dokumenti izsniedzami _____ sunīšiem un _____ kucītēm.

_____ kinologs: _____

Kuces īpašnieks: _____

KUCĒNU APRAKSTS (aizpilda kuces īpašnieks)

(Kucēna apmatojuma krāsa, identifikācijas Nr., veterinārā dokumenta Nr.)

SUNĪŠI	KUCĪTES
1.	1.
2.	2.
3.	3.
4.	4.
5.	5.
6.	6.
7.	7.
8.	8.
9.	9.

LATVIJAS MEDNIEKU
KINOLOGISKĀ APVIENĪBA
THE KENNEL ASSOCIATION
OF LATVIAN HUNTERS
Reg. Nr. 40008048202

Pagaidu ciltstraksti derīgi 1 gadu.
Sunja mītnes zemē apmaināmi pret šīs valsts sunja ciltstrakstiem.

Provisional Pedigree is valid 1 year.
Must exchange for dog's Registration Certificate of local kennel organization.

Ciltsrakstos sastopamie saīsinājumi Used abbreviations

č. vaistības izstādes čempions Show's Champion
D.C. darba čempions Work's Champion

darba diplomiem / Work's Degree

a.	alnis	elk	Šķirne / Breed
ā.	āpsis	badger	
as.p.	asins pēdas	blood scent	
b.	bebris	beaver	Vārds / Name
br.	briedis	deer	
bek.	bekas	forest hen	Dzimums / Sex
c.	cauma	marten	krāsa/color
f.	fazāns	pheasant	
j.	jenotsuns	raccoon	Dzimšanas dati / Date of birth
l.	lapsa	fox	Sunja audzētājs / Breeder
lāc.	lācis	bear	
lū.	lūsis	lynx	Adrese / Address
l.p.	lauku putni	field birds	
m.c.	meža cūka	wild boar	Kucēnu apskatīja _____ kat. kinologs ekspersts _____
m.p.	meža pīle	forest duck	Puppy was examined by Conformation Judge of Hunting Dogs
p.p.	purva putni	swamp birds	
st.	stirna	doe	Ieraksti ir korekti un atbilst patiesībai!
z.	zakīs	hear	Data are true and correspond to the validity
ū.	ūdele	mink	
ū.p.	ūdens putni	water birds	LMKA atbildīgais par ciltsdarbu
v.	vāvere	squirrel	Chief Expert of Hunting Dogs

izstādes atzīmēm / Shows Estimation

teic.	teicami	excellent
l.l.	loti labi	very good
l.	labi	good

Šķirnes medību sunja
PAGAIUDU CILTSRAKSTI NR. _____

(derīgi 1 gadu)

PROVISIONAL PEDIGREE
of Hunting Dog
(valid 1 year)

z.v.
Place for Stamp

Sunja Ipašnieks / Dogs owner _____
Ipašnieka adrese / Address _____